

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 54P/86/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5125208228
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Gomolová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2026:5125208228.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Lenkou Gomolovou, vo veci starostlivosti o maloleté deti: A. B., nar.X.X.XXXX, C. B., nar. X.X.XXXX, obaja bytom D. XXX/XX, E., zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov: 1/ F. G., nar. XX.X.XXXX, 2/ B. G., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom D. XXX/XX, E., deti rodičov – matky: H. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom E., a otca: I. B., nar. XX.X.XXXX, zomrel XX.X.XXXX, o návrhu navrhovateľov na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I.Matka je povinná prispievať na výživu maloletého A. zvýšeným výživným vo výške 180 Eur a na výživu maloletej C. zvýšeným výživným vo výške 160 eur vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Čadca s účinnosťou od 30. 7. 2025.

II. Zameškané výživné na mal. A. za obdobie od 30. 7. 2025 do 31. 1. 2026 vo výške 606,52 eur súd povoľuje matke splácať v mesačných splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca pod následkom straty výhody splátok.

III. Zameškané výživné na mal. C. za obdobie od 30. 7. 2025 do 31. 1. 2026 vo výške 606,52 eur súd povoľuje matke splácať v mesačných splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Čadca pod následkom straty výhody splátok.

IV. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 8P/3/2022-97 zo dňa 22. 6. 2022 v časti úpravy vyživovacej povinnosti matky na mal. deti.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 30.7.2025 sa navrhovatelia domáhali rozhodnutia, ktorým by súd zvýšil vyživovaciu povinnosť matky na mal. A. na sumu 180 eur a na mal. C. na sumu 160 eur mesačne od podania návrhu. Návrh skutkovo odôvodnili tým, že poukázali na posledné rozhodnutie súdu o výške vyživovacej povinnosti matky a uviedli, že mal. A. od septembra 2025 nastupuje na Strednú odbornú školu strojnícku v Kysuckom Novom Meste. V súvislosti so štúdiom vznikajú zvýšené náklady na cestovné, školské pomôcky odborné učebnice, pracovné odevy, stravovanie mimo domova a ďalšie bežné výdavky. A. má problémy s opakovanými zápalmi stredného ucha, býva PN, užíva výživné doplnky. Maloletá C. nastupuje na druhý stupeň základnej školy. Vzhľadom na jej vek a nároky školy dochádza k zvýšeniu výdavkov na školské potreby, záujmové činnosti a oblečenie. Lekári maloletej indikovali potrebu fixného strojčeka. Vzhľadom na dlhodobú pasivitu matky, jej zámerné vyhýbanie sa pracovnému pomeru a celkový životný štýl žiadali, aby súd pri určení výšky výživného vychádzal z jej

potenciálu zarábať – teda z jej vzdelania, odbornej kvalifikácie a možností uplatnenia na trhu práce. Má ukončené stredoškolské vzdelanie s maturitou v odbore kuchárka.

2. Matka sa k návrhu na začatie konania písomne nevyjadрила.

3. Na nariadené pojednávanie sa nedostavila matka, doručenie predvolania na pojednávanie mala vykázané v súlade s ustanovením § 106 ods. 3 CSP. Svoju neúčast' neospravedlnila, ani nežiadala o odročenie pojednávania. Súd preto pojednával v neprítomnosti matky a otvoril pojednávanie.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľov, kolízneho opatrovníka, oboznámením listinných dôkazov a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Rozsudkom Okresného súdu Čadca č.k. 8P/3/2022-97 zo dňa 22.6.2022 boli maloleté deti A. a C. zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov - navrhovateľov. Matka bola zaviazaná povinnosťou prispievať na výživu mal. A. sumou 80 eur mesačne a na výživu mal. C. sumou 60 eur mesačne.

6. Kolízny opatrovník v správe zo šetrenia pomerov zo dňa 26.8.2025 popísal aktuálne pomery maloletých detí (škola, zdravotný stav, stretávanie s matkou). Uviedol, že rodina žije skromne a starí rodičia sa deťom snažia poskytnúť čo najviac v rámci svojich možností. Matka detí výživné dlhodobo neplatí, nepodieľa sa na starostlivosti o maloleté deti, žije neusporiadaným spôsobom života a požíva vo zvýšenej miere alkohol. Úrad sa ju opakovane pokúšal kontaktovať, avšak bezúspešne, matka sa zdržiava na neznámom mieste a preto jej vyjadrenie nebolo možné k veci zabezpečiť. Kolízny opatrovník konštatoval, že dôvod na zvýšenie výživného je daný, nakoľko odôvodnené potreby maloletých detí vzhľadom na ich vek, zdravotný stav a školskú dochádzku vzrástli a matka je podľa zákona povinná podieľať sa na ich výžive primerane svojim schopnostiam a možnostiam a to i na úkon svojho minima.

7. Na pojednávaní navrhovateľka špecifikovala aktuálne výdavky na maloleté deti. Navrhovateľ sa k jej vyjadreniam pripojil.

8. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že maloleté deti sú 4 roky v náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. Matka sa o ne nezaujíma, občas telefonuje, nepríspeje im, nič im nekúpi. Príjem starých rodičov je obmedzený, nakoľko už sú dôchodcovia.

9. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

10. Podľa ods. 2 obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

11. Podľa ods. 4 pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

12. Podľa ods. 5 výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

13. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Podľa § 77 ods. 1 zákona o rodine právo č. 36/2005 Z.z. na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

15. Podľa § 78 ods. 1, 3 zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

16. Zákonným pravidlom pri rozhodovaní o výživnom je, že ide o plnenie v opakujúcich sa dávkach uhrádzaných neskôr za skutkových podmienok, ktoré sa v čase rozhodovania nedali predvídať. V dôsledku rôznych okolností sa však reálne podmienky postupom času spravidla odlišujú od skutkových podmienok, z ktorých rozhodnutie súdu vychádzalo. Preto nie je žiaduca nezmeniteľnosť súdneho rozhodnutia vychádzajúceho z už neexistujúcich predpokladov. Rozsudky o výživnom sú prípadmi clausula rebus sic stantibus (výhrada, že sa nezmenia podmienky, na základe ktorých súd určil rozsah plnenia) a prostredníctvom úpravy v § 78 ods. 1 zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. sa umožňuje prelomenie prekážky res iudicata na základe preukázanej zmeny pomerov odôvodnenej už uvedenými skutočnosťami. Zmenu pomerov možno vymedziť ako podstatnú a závažnú zmenu rozhodujúcich kritérií v porovnaní so skutkovým stavom existujúcim v čase predchádzajúcom rozhodnutiu súdu, ktorá môže byť na strane oprávneného, ako aj povinného, nie zmeny krátkodobého charakteru. Zmena pomerov môže zahŕňať tak zmenu pomerov na strane niektorého z rodičov (strata zamestnania, závažné ochorenie, získanie podstatne výhodnejšieho zamestnania a pod.), ako aj zmenu pomerov na strane dieťaťa, najmä jeho potrieb (vek, štúdium, zdravotný stav a pod.).

17. V čase posledného určovania výživného bol mal. A. na II. stupni základnej školy, mal výdavky na stravu, ošatenie, obuv, hygienu, školu, nosil okuliare, inak bol zdravý, záujmové krúžky nenavštevoval. Aktuálne je mal. A. už žiakom strednej školy, kde sú výdavky na stravu 30 eur mesačne, ZRPŠ 25 eur ročne, pribudol výdavok na cestovné 20 eur mesačne. Stále nosí okuliare. Má výdavky na stravu 150 eur mesačne, hygienu 20 eur mesačne, ošatenie obuv 30 eur mesačne, lieky 15 eur mesačne (časté infekty uší), mobil 10 eur mesačne. Záujmové krúžky nenavštevuje. Vreckové má 70 eur mesačne, sporenie 25 eur mesačne. Sirotský dôchodok má maloletý vo výške 130 eur.

18. Maloletá C. v čase posledného rozhodovania o výživnom bola v 1. ročníku základnej školy, mala bežné výdavky na svoju osobu (strava, ošatenie, hygiena), v škole navštevovala školský klub, bola zdravá, záujmové krúžky nenavštevovala. Aktuálne je C. na II. stupni základnej školy, kde je poplatok za ZRPŠ 25 eur ročne, záloha na stravu 50 eur polročne. Jej mesačné výdavky na stravu sú vo výške 150 eur, na hygienu 20 eur, na ošatenie, obuv 30 eur, lieky 15 eur. Navštevuje krúžok výtvarnej výchovy, kde je poplatok 15 eur mesačne. Je zdravá, taktiež už nosí okuliare. Pokiaľ navrhovatelia udávali výdavok na strojček na zuby, tento je aktuálne len odporučený, čaká sa na vývin chrupu. Vreckové maloletej platia starí rodičia 10 eur mesačne, sporenie 25 eur mesačne. Maloletá taktiež poberá sirotský dôchodok vo výške 150 eur.

19. Matka v čase posledného určovania výživného bola v evidencii nezamestnaných, poberala vdovský dôchodok 150 eur mesačne, bývala u kamaráta, zarábala si brigádne. Liečila sa v súvislosti s požívaním alkoholických nápojov, fajčila. Podľa aktuálnej lustrácie v Sociálnej poisťovni matka nemá evidovaného žiadneho zamestnávateľa, nepoberá žiadne dávky sociálneho poistenia a teda ani invalidný dôchodok. Z lustrácií v živnostenskom registri a obchodnom registri nebolo zistené, že by bola oprávnená na podnikanie. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca zo dňa 2.9.2024 je matka vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, pričom predložila doklad o dočasnej pracovnej neschopnosti od 1.12.2024. Nebolo zistené, že by matka vlastnila nejaké nehnuteľnosti, veci väčšej hodnoty. Vyživovacia povinnosť jej nepribudla. Na výživu maloletých žiadnym spôsobom neprispieva.

20. Pri rozhodovaní o výške zvýšenej vyživovacej povinnosti matky na maloleté deti mal súd za to, že došlo k zmene pomerov. Vyživovacia povinnosť bola naposledy určená v roku 2022, t.j. pred viac ako tromi rokmi. Došlo k zvýšeniu životných nákladov, maloleté deti prešli na iný stupeň vzdelávania – A. na strednú školu, C. na II. stupeň základnej školy. Okrem zvýšenia výdavkov ovplyvneného nárastom cien A. pribudli výdavky na mobilný telefón, cestovné, pravidelný mesačný poplatok na stravu v škole. C. pribudol výdavok na záujmový krúžok, okuliare. I keď navrhovatelia nemajú voči maloletým deťom vyživovaciu povinnosť, došlo k zmene aj na ich strane v tom smere, že obaja sú už starobní dôchodcovia a teda majú nižší príjem a aj možnosti hradiť výdavky maloletých detí. Matka výdavky maloletých detí tak, ako ich špecifikovala navrhovateľka (bod 17, 18 odôvodnenia) nerozporovala.

21. V konaní nebolo preukázané, že by jej schopnosti matky vykonávať prácu ovplyvňoval jej zdravotný stav. I keď zo správy ÚPSVaR zo dňa 2.9.2024 vyplýva, že predložila doklad o je PN, v konaní nebolo preukázané, že by táto trvala. Matka nebola rozhodnutím Sociálnej poisťovne uznaná za invalidnú a to ani čiastočne a teda nie je jej schopnosť vykonávať prácu zo zdravotných dôvodov obmedzená. Pokiaľ sa týka schopností a možností matky prispievať na výživu maloletých detí, súd neprihliadol len na jej skutočné (faktické) príjmy, ktoré ani matka neuviedla, ale vychádzal z jej potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré (potenciálne) mohla a môže mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania (kuchárka), prax, dopyt na trhu práce. V zásade platí, že ak je matka zdravá, v produktívnom veku, v záujme zabezpečenia výživy svojich maloletých detí je v jej možnostiach a schopnostiach zabezpečiť si dostatočný príjem z pracovného či obdobného pomeru. V prejedávanej veci je teda rozhodnou pre posúdenie výšky vyživovacej povinnosti matky potencialita jej príjmov, na ktorú je súd povinný pri rozhodovaní o výške výživného vždy prihliadať. Súd určil potencionalný príjem matky na úrovni mzdy, ktorú by dosahovala u zamestnávateľa evidujúceho voľné pracovné miesto (č.l. 40) ako kuchárka s hrubou mzdou 900 eur mesačne – podľa kalkulačky platy.sk v čistom 722,42 eur, pričom od 1.1.2026 je minimálna mzda 915 eur, čo v čistom predstavuje 728,90 eur.

22. Zohľadniac všetky uvedené skutočnosti súd rozhodol o zvýšení vyživovacej povinnosti matky na maloletého syna A. na sumu 180 eur a na výživu mal. C. 160 eur a to s účinnosťou od podania návrhu na súd, t.j. od 30.7.2025, pričom mal za to, že po odpočítaní určeného výživného od vyššie uvedenej potencionalnej čistej mzdy (728 – 340), zostáva matke mesačne disponibilný zostatok 388 eur.

23. Zameškané výživné u každého z maloletých detí bolo určené za obdobie od 30.7.2025 do 31.1.2026 a predstavuje súčet pomernej časti zo zvýšenej sumy výživného (100 eur) za 2 dni mesiaca 7/2028, t.j. 6,52 eur a šesťnásobnú mesačného zvýšeného výživného za 8/2025 – 1/2026, t.j. 600 eur, spolu 606,52 eur. Súd povolil matke splácať zameškané výživné v mesačných splátkach po 20 eur na každé dieťa pod následkom straty výhody splátok. Rozhodnutie súdu o zameškanom výživnom rovnako ako rozhodnutie súdu o bežnom výživnom je vykonateľné doručením. To znamená, že matka j povinná začať splácať zameškané výživné s prvom platbou zvýšeného bežného výživného po doručení rozsudku. Ak sa dostane do omeškania s touto splátkou, príp. ktoroukoľvek nasledujúcou, stáva sa celý dlh splatný .naraz.

24. Nakoľko týmto rozhodnutím došlo k zmene skoršieho rozsudku v časti úpravy vyživovacej povinnosti matky na maloleté deti, súd túto zmenu vyjadril vo výroku rozsudku.

25. Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Nakoľko súd nezistil dôvod pre aplikáciu ustanovení § 53 - § 56 CMP, žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde v Žiline.

Nakoľko po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení a po poučení o opravnom prostriedku sa navrhovateľ, navrhovateľka a zástupkyňa kolízneho opatrovníka vzdali práva podať proti nemu odvolanie, toto právo nemajú.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.